

Informatiebrief aan de Raad

Zaaknummer: Z/20/042456

Documentnummer: 187978

Datum: dinsdag 19 mei 2020/ verzonden 20 mei 2020

Onderwerp: Stand van zaken stikstof

Bijlage(n):
1. *Stroomschema stikstof bij WABO-activiteiten.*
2. *Brief Stikstofregistratiesysteem*

Geachte Raad,

In de raadsvergadering van 17 september 2019 hebben wij u toe gezegd om u te informeren over de stikstofproblematiek. Met deze brief willen we de stand van zaken meegeven.

Op 29 mei 2019 heeft de hoogste bestuursrechter besloten dat het Programma Aanpak Stikstof (PAS) niet gebruikt mag worden als basis om toestemming te verlenen voor activiteiten die leiden tot een stikstof toename ter plaatse van Stikstofgevoelige habitattypen en soorten en Natura 2000 gebieden. Het dichtstbijzijnde Natura 2000 gebied voor Wassenaar is Meijndel & Berkheide.

Doordat het Programma Aanpak Stikstof (PAS) sinds 29 mei 2019 niet meer als basis voor toestemmingsverlening mag worden gebruikt, is het gehele toetsingskader voor stikstof in relatie tot Natura 2000-gebieden komen te vervallen. Door het vervallen van het toetsingskader kunnen activiteiten waarbij stikstof vrijkomt niet zonder meer vergund worden.

Deze beslissing heeft consequenties voor ruimtelijke ontwikkelingen, zoals woningbouw, de aanleg van infrastructuur, de bouw van nieuwe bedrijven en agrarische activiteiten die kunnen leiden tot een toename van de stikstofdepositie. Stikstof kan tot op grote afstand van de bron neerslaan.

Voor alle vergunningen/(her)inrichting en ontwikkelingslocaties die op het moment in Wassenaar spelen wordt een AERIUS- berekening gevraagd, zodat bekend is of en wat de stikstof uitstoot is en of dit invloed heeft op het Natura 2000 gebied. Bij grotere infrastructurele werken wordt eveneens een AERIUS-berekening gevraagd. Als uit de berekening blijkt dat de stikstofdepositie groter is dan 0,00 mol/ha/jr. is er een natuurvergunning nodig, die mogelijk niet kan worden verleend. De AERIUS-berekening wordt getoetst door het bevoegd gezag (Omgevingsdienst Haaglanden namens de provincie). Tot op heden zijn er nog geen plannen tegen gehouden vanwege de stikstofuitstoot. De eerste plannen waar een stikstof berekening van ligt zijn Vreeburglaan-Gybelanthof en locatie Griffioen. Zie hiervoor ook bijlage 1: Stroomschema stikstof bij WABO-activiteiten.

Hieronder een weergave van de verschillende aspecten in het stikstof dossier. Op de website NOS op 3 zijn meerdere filmpjes te vinden over de stikstofproblematiek.

<https://www.youtube.com/watch?v=3Z49O0yqPx8>

<https://nos.nl/collectie/13799-stikstofcrisis-nog-niet-ten-einde.html>

Stand van zaken landelijk niveau

Sinds de uitspraak van de Raad van State werken, op landelijk niveau, het Rijk en de provincies samen aan een nieuw toetsingskader voor stikstof in relatie tot Natura 2000-gebieden. Hieronder een overzicht van de stappen die zijn genomen:

- Op 25 september 2019 heeft het adviescollege onder leiding van oud-minister Johan Remkes het rapport 'Niet alles kan' gepresenteerd.
- Op 4 oktober 2019 heeft minister Schouten een brief verstuurd naar de Tweede Kamer, die ingaat op het eerste advies van het adviescollege Remkes.
- De provincie Zuid-Holland heeft op 10 oktober 2019 de 'Beleidsregel intern en extern salderen Zuid-Holland' gepubliceerd. Deze beleidsregel is op 12 december 2019 weer ingetrokken.
- Op 13 november 2019 heeft minister Schouten de Tweede Kamer geïnformeerd over het maatregelenpakket voor de stikstofproblematiek in de woningbouw- en infrastructuursector.
- Op 4 december 2019 heeft minister Schouten de Tweede Kamer geïnformeerd over de afspraken die gemaakt zijn met de provincies over de beleidsregels in verband met de toestemmingverlening in relatie tot de stikstofaanpak
- Op 12 december 2019 is de nieuwe provinciale 'Beleidsregel intern en extern salderen Zuid-Holland' in werking getreden. Met deze beleidsregel kan de vergunningverlening deels weer op gang komen.
- Spoedwet Aanpak Stikstof: op 5 december 2019 aangenomen door de Tweede Kamer, op 17 december 2019 aangenomen door de Eerste Kamer. Deze spoedwet is op 1 januari 2020 in werking getreden.
- Op 19 december heeft het adviescollege Remkes een tussentijds advies gegeven met aanbevelingen voor de korte termijn. Dit advies gaat over beweiden en bemesten.
- Op 14 januari 2020 heeft het adviescollege Remkes het 'Advies Luchtvaartsector' aangeboden aan minister Schouten.

In mei 2020 volgt dan het derde deel van het advies. Dit derde advies zal ingaan op de integrale aanpak van de stikstofproblematiek voor de lange termijn in relatie tot de Vogelrichtlijn, de Habitatrichtlijn. Het zal ook ingaan op de scheepvaart, vrachtverkeer en het openbaar vervoer.

AERIUS en Salderen

Sinds 16 september 2019 is het programma Aerius Calculator 2019 weer online en kan de stikstofdepositie berekend worden als gevolg van projecten en plannen op Natura-2000 gebieden. Naast de berekeningen dient een toelichting over de gebruikte invoergegevens te worden aangeleverd. Wanneer er een overschrijding van de norm is is het mogelijk om intern en extern te salderen.

Intern salderen: Het Rijk en de provincies nemen de 'feitelijk gerealiseerde capaciteit' als uitgangspunt voor intern salderen. Dat betekent dat initiatiefnemers de vergunde stikstofruimte van bijvoorbeeld stallen of productiehallen die daadwerkelijk zijn gebouwd en die in gebruik zijn genomen en die nu komen te vervallen, kunnen inzetten voor nieuwe ontwikkelingen. Extern salderen: Bij extern salderen is stikstofdaling het uitgangspunt. Daarom geldt het principe dat de saldonemer 70% van de van een saldogever overgenomen stikstofemissie mag benutten; de overige 30% komt ter beschikking van de natuur.

De volgende stap is de aanpassing van de meststoffenwet door het ministerie. Daarnaast wordt door de provincies en het Rijk gewerkt aan een gebiedsgerichte aanpak om de natuurdoelen te halen. Het Rijk kondigde inmiddels aan financiële middelen ter beschikking te stellen. Het halen van de natuurdoelen is randvoorwaardelijk voor het weer kunnen bestaan van nieuwe activiteiten.

Ook wordt gewerkt aan een lange termijn aanpak en bronmaatregelen om de stikstofdepositie te verminderen.

Gebiedsgericht aanpak duinen

De gemeenten Noordwijk en Katwijk hebben in februari contact opgenomen met de provincie om snel te komen tot een gebiedsgerichte aanpak voor de Zuid-Hollandse duinkust van Noordwijk tot en met Hoek van Holland (GGA Duinen). Deze omvat vijf Natura 2000-gebieden. De problemen, en de natuuropgave zijn binnen deze zone vergelijkbaar. Vrijwel het gehele grondgebied van de kustgemeenten wordt geraakt door de stikstofmaatregelen, terwijl er te weinig mogelijkheden zijn om te salderen.

De gemeenten lopen op dit moment aan tegen een aantal knelpunten op korte en langere termijn voor woningbouw, aanleg en onderhoud infrastructuur. Ze vragen om gecoördineerde actie op korte termijn. De gemeenten Noordwijk en Katwijk bereiden een lobbybrief voor, die ze graag samen met zo veel mogelijk kustgemeenten willen versturen. Ze zijn ook bezig de behoefte aan stikstofruimte meer precies in kaart te brengen.

De provincie heeft voor de wat langere termijn een plan voor de gebiedsgerichte aanpak gemaakt, dat voorziet in een aantal stappen: 1) een bronnenanalyse 2) een gebiedsanalyse natuur en 3) inventarisatie provinciale opgaven en beleidsdoelen. De resultaten hiervan komen samen in de gebiedsgerichte aanpak.

Spoedwet Aanpak Stikstof

Op 13 november 2019 heeft de minister de Tweede Kamer een brief gestuurd over het maatregelenpakket voor stikstofproblematiek in de woningbouw- en infrastructuursector. Om deze maatregelen door te kunnen voeren is op 5 en 17 december 2019 de Spoedwet Aanpak Stikstof aangenomen door respectievelijk de Tweede Kamer en de Eerste Kamer. Deze wet is in werking getreden per 1 januari 2020. Een eerste inschatting is dat de vrij te komen stikstofruimte niet voldoende is voor de woningbouwopgave in Zuid-Holland. Onduidelijk is wat dit vervolgens betekent voor de individuele gemeenten in ons werkgebied.

Herinvoering drempelwaarde?

Minister Schouten heeft een onderzoek lopen of er een drempelwaarde kan worden ingevoerd. Met een drempelwaarde kan het kaf van het koren worden gescheiden, door activiteiten die niet of nauwelijks invloed kunnen hebben op de natuurlijke kenmerken van een Natura 2000-gebied, vrij te stellen van de verplichting om deze passend te beoordelen. Hiervoor heeft de minister de Raad van State gevraagd een advies te geven over het invoeren van een drempelwaarde.

De Raad van State geeft in haar advies aan dat, ten behoeve van het invoeren van een drempelwaarde, er veel meer maatregelen getroffen moeten worden, dan alleen maatregelen die de cumulatieve stikstofdepositie van de vrijgestelde maatregelen compenseren. Deze maatregelen zullen gebiedsgericht uitgewerkt moeten worden, omdat de staat van instandhouding van de verschillende Natura 2000-gebieden sterk uiteenloopt. Hiervoor is een ecologische onderbouwing nodig. Daarnaast moet het pakket van maatregelen geloofwaardig en effectief zijn, en met name gericht op het daadwerkelijk realiseren van de instandhoudingsdoelstellingen voor het desbetreffende gebied. Alleen dan zal een drempelwaarde tot de mogelijkheden behoren voor bepaalde activiteiten of sectoren die zeer kleine stikstofdeposities veroorzaken.

De mogelijkheid tot invoering van een drempelwaarde is opgenomen in de Spoedwet Aanpak Stikstof. Met de inwerkingtreding van de Spoedwet Aanpak Stikstof is artikel 2.9 Wet natuurbescherming aangepast. In het nieuwe artikel 2.9 is de mogelijkheid tot invoering van een drempelwaarde wettelijk vastgelegd, maar deze drempelwaarde is nog niet vastgesteld.

Landelijk Stikstofregistratiesysteem

25 maart dit jaar heeft het college een brief vanuit de provincie Zuid-Holland ontvangen, waarin we geïnformeerd worden over het ingevoerd landelijke stikstofregistratiesysteem. Vanuit de eerste concrete landelijke maatregel, het verlagen van de snelheidsverlaging op snelwegen, kan er 70%

van de vrijgekomen stikstofruimte gebruikt worden voor woningbouw en een aantal bereikbaarheidsprojecten van de MIRT. Deze brief is toegevoegd al bijlage.

We blijven de landelijke ontwikkelingen volgen en acteren daarop wanneer dat nodig is en zullen u dan wederom informeren.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

drs. H.I.P. Oppatja,
gemeentesecretaris

drs. L.A. de Lange,
burgemeester

Deze brief is digitaal vastgesteld. Hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.